

«Θα εργαστώ για προώθηση στρατιωτικών ΜΟΕ»

ΚΡΙΣΤΙΝ ΛΟΥΝΤ: Ο κόσμος μπορεί να είναι καθοδηγητικός παράγοντας στην προσπάθεια για λύση του Κυπριακού

Η Κριστίν Λουντ είναι η πρώτη γυναίκα που τίθεται επικεφαλής της Ειρηνευτικής Δύναμης του ΟΗΕ στην Κύπρο. Θεωρεί το πόστο της στο νησί μας, ως μια διαφορετική αποστολή από όλες τις άλλες στις οποίες υπηρέτησε, μια που όπως λέει εμπλέκεται η πολιτική και πρέπει να είσαι πιο προσεκτικός σε ό,τι λες και κάνεις. Στόχος της είναι να στηρίξει τη διαδικασία των συνομιλιών και θα προσπαθήσει να δημιουργήσει στρατιωτικά μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Στέλνει το μήνυμα ότι άνθρωποι που πολεμούσαν ο ένας τον άλλο μπορεί να τα βρουν, να δουλεύουν μαζί, και φέρνει ως παράδειγμα το γεγονός ότι στρατιώτες από την Αργεντινή και το Ηνωμένο Βασίλειο εργάζονται μαζί επί κυπριακού εδάφους. Απευθύνει έκκληση προς όλους να εμπλακούν στη διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού. Το μήνυμά της έχει αποδέχτες τις γυναίκες, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, και όχι μόνο τους πολιτικούς. Ο κόσμος, εξηγεί, είναι ο παράγοντας που οδηγεί.

-Τί σκεφτήκατε όταν ακούσατε ότι θα ερχόσασταν στην Κύπρο;
-Είχα περάσει από την Κύπρο όταν εργαζόμουν για τη Μέση Ανατολή και κατά τη διάρκεια του πολέμου στον Κόλπο το 1991 και είχα ωραίες αναμνήσεις. Πολύ χάρηκα όταν έμαθα ότι θα ερχόμουν ως επικεφαλής της Ειρηνευτικής Δύναμης του ΟΗΕ.

-Πώς βλέπετε τον ρόλο σας;
-Είναι διαφορετική αποστολή από τις άλλες των Ηνωμένων Εθνών στις οποίες έλαβα μέρος και στην πατρίδα μου όπου ήμουν επικεφαλής 45 χιλιάδων στρατιωτών. Εδώ εμπλέκεται και η πολιτική, πρέπει να είσαι πιο προσεκτικός σε ό,τι λες και κάνεις.

-Η Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο είναι μία από τις μακροβιότερες αποστολές, τον Μάρτιο έκλεισε 50 χρόνια παρουσίας στο νησί.

-Ναι, και αυτό πιστεύω ότι είναι λιγυρό. Μέσα στους όρους εντολής μας είναι να αποτρέψουμε επανόληψη μαχών στη νεκρή ζώνη και να μην αλλάξει μονομερώς το στάτους κβο ενόσω θα εξελίσσεται η προσπάθεια λύσης του Κυπριακού. Είναι ένα υπέροχο νησί και ελπίζουμε οι πολιτικοί να καταλήξουν σε συμφωνία. Θα προσπαθήσω να δημιουργήσω στρατιωτικά μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης.

-Πώς θα το πετύχετε;

-Είμαι εδώ μόνο μερικές βδομάδες, μελετώ όλα τα σχέδια που έχουμε για να καταλήξουμε σε συγκεκριμένες προτάσεις. Το στρατιωτικό κομμάτι είναι πολύ μικρό, το μεγάλο είναι να υποστηρίξουμε αυτά που κάνουν οι πολιτικοί. Οι όροι εντολής μας που ανανεώνονται κάθε έξι μήνες είναι ξεκάθαροι, να αποτρέψουμε την επανόληψη διαμάχης. Αυτός είναι ο κύριος μας στόχος. Παράλληλα βλέπουμε πώς να δημιουργήσουμε καλές σχέσεις με τον στρατό και στις δύο πλευρές. Θα μιλήσω με τους αρχηγούς του στρατού και θα δημιουργήσω μια καλή σχέση.

-Συναντήκατε με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη;

-Ναι και τον κ. Ερογλου και τις στρατιωτικές ηγεσίες, τους συνάντησα όλους. Ήταν η πρώτη συνάντηση γνωριμίας, με ενημέρωσαν πώς είναι οργανωμένοι, τι κάνουν. Την επόμενη φορά που θα συναντηθούμε θα μπορούμε να συζητήσουμε συγκεκριμένα θέματα και πώς θα μπορούμε να στηρίξουμε από την πλευρά του στρατού τις συνομιλίες για επίλυση του Κυπριακού.

-Σας ζήτησαν κάτι;
-Έλεξαν κάποια θέματα αλλά ήταν εμπιστευτικά και δεν θα ήθελα να μιλήσω δημόσια γι' αυτά.

-Πόσες χώρες είναι στην UNFICYP;
-Περισσότερα από 150.000 στρατεύματα υπηρέτησαν στην ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Επί του παρόντος, περίπου 860 στρατιώτες υπηρετούν εκ περιτροπής. Η μεγαλύτερη συνεισφορά στρατευμάτων είναι από την Αργεντινή και το Ηνωμένο Βασίλειο, ακολουθούμενο από τη Σλοβακία και την Ουγγαρία. Περισσότερες από 30 εθνικότητες είναι σε όλα τα τμήματα και είναι χωρισμένοι σε τρεις τομείς στο νησί.

-Γυρίσατε την Κύπρο;
-Ναι, μακάρι να μπορούσα να δω όλο το νησί, αλλά ο φόρτος εργασίας δεν μου το επέτρεψε ακόμα. Πήγα μέχρι το Μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα, την Αμμό-

Πάθος με τις μεγάλες μοτοσυκλέτες

-Όταν ανατρέχετε στο παρελθόν, στα παιδικά σας χρόνια, πού σταματάτε;
-Ο πατέρας μου ήταν επικεφαλής μιας εταιρείας οικοδομικών υλικών και η μητέρα μου δασκάλα, αλλά σταμάτησε όταν μεγάλωνε η οικογένειά μας. Είχα μια πολύ καλή παιδική ηλικία, είχαμε ένα τεράστιο σπίτι με κήπο και πολύ κοντά ήταν το δάσος. Τα Σαββατοκύριακα περπατούσαμε οικογενειακά στο δάσος. Πέντε λεπτά κοντά από το σπίτι μας ήταν ο ωκεανός και ένα μικρό μηχανοκίνητο σκάφος που το χρησιμοποιούσαμε μετά το σχολείο για διασκέδαση.

-Πόσα παιδιά είσατε;
-Γεννήθηκα το 1958, ήμουν το τέταρτο από τα πέντε παιδιά, η μικρότερη για μεγάλο χρονικό διάστημα. Με κάποιο τρόπο δεν ήταν τόσο αυστηροί οι γονείς μου όσο με τους άλλους. Κοιτάζοντας πίσω θα ήθελα να ήταν λίγο περισσότερο, θα ήθελα να με είχαν ωθήσει περισσότερο όταν ήμουν στο σχολείο στον αθλητισμό, γιατί ήμουν πολύ καλή. Τελειώνοντας το γυμνάσιο πήγα για γαλλικά στην Ελβετία και μετά εργάστηκα για λίγα χρόνια στον ιδιωτικό τομέα πριν την ένταξή μου στη στρατιωτική σχολή.

-Πώς ξεκουράζεστε;
-Με το κολύμπι, τένις, ιππασία, γκολφ. Το μεγάλο μου πάθος είναι οι μεγάλες μοτοσυκλέτες. Όταν ήμουν Αμερική αγόρασα μια μεγάλη Harley

βάση τις συμφωνίες πρέπει να είναι στις δύο πλευρές. Ελέγχουμε ότι και οι δύο πλευρές τηρούν τα συμφωνηθέντα, αν κάτι ξεφεύγει τότε πρέπει να διαμαρτυρηθούμε. Υπάρχουν άτομα που μπαίνουν στη νεκρή ζώνη για να πετάξουν τα σκουπίδια τους, πρέπει να ενημερώσουμε την Αστυνομία, υπάρχουν άτομα που κλέβουν μέταλλα και σίδερα ή κυνηγούν, πράγμα που απαγορεύεται στη νεκρή ζώνη και θα το αντιμετωπίσουμε τώρα που ξεκινά η περίοδος του κυνηγιού. Μπορεί κάποιος από λάθος να εισέλθει στη νεκρή ζώνη, τον ενημερώνουμε ότι πρέπει να φύγει, υπάρχουν γεωργοί που έχουν άδεια να καλλιεργούν τη γη τους εκεί.

-Η νεκρή ζώνη είναι καθαρή από νάρκες;
-Ναι, θεωρείται καθαρή μετά από τις τελευταίες έρευνες που έγιναν εξαιτίας πλημμυρών και του φόβου ότι παρασώθηκαν νάρκες. Φέρμα ειδικούς από την Καμποτία και καθάρισαν τις δύο περιοχές όπου βρήκαν νάρκες, η μια στην Αμμόχωστο και η άλλη κοντά στο Μάμμαρα.

-Γυρίσατε την Κύπρο;
-Ναι, μακάρι να μπορούσα να δω όλο το νησί, αλλά ο φόρτος εργασίας δεν μου το επέτρεψε ακόμα. Πήγα μέχρι το Μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα, την Αμμό-

χωστο, την Κερίνεια, πήγα στη Λεμεσό, Πάφο, Αγία Νάπα, έκανα ένα γύρο και με το πλοίο. Είναι ένα φανταστικό νησί, όσο περισσότερο το γνωρίζεις τόσο πιο πολύ βλέπεις τη δυνατότητα να υπάρχει μια σπουδαία χώρα. Ελπίζω να προχωρήσουν οι συνομιλίες, διότι υπάρχουν πολλές προοπτικές σε αυτή την υπέροχη χώρα.

-Είδατε διαφορές μεταξύ των δύο πλευρών;
-Οι άνθρωποι είναι πολύ φιλικοί και στις δύο πλευρές, αλλά είναι πολύ ωριμοί για μένα να δω τις διαφορές. Το φραγκό και ο κόσμος είναι λίγο πολύ το ίδιο.

-Πώς ανησυχούσατε για την κατάσταση στην Κύπρο;
-Μέχρι τώρα με έχουν αντιμετωπίσει πολύ θετικά.

-Πόσο χρόνο θα μείνετε στην Κύπρο;
-Κάποια χρόνια, δεν υπάρχει καθορισμένος χρόνος. Είναι μια πρόκληση για μένα. Μετά θα γυρίσω στη Νορβηγία για κάποια χρόνια και θα βγω με σύνταξη στα 60 μου.

-Ποιος είναι ο στόχος σας;
-Να εκτελέσω τους όρους εντολής και θα ήθελα να γίνουν στρατιωτικά μέσα οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Πάνω σε αυτό θέλω να δουλέψω τώρα. Για μένα η διαφάνεια είναι πολύ σημαντική, βέβαια δεν μπορείς να δημοσιοποιείς τα πάντα όσο αφορά στα στρατιωτικά

Davidson, είναι μια ειδική έκδοση και είναι η μόνη στην Ευρώπη. Όταν υπηρετούσα στην αποστολή για διατήρηση της ειρήνης στα Βαλκάνια, το 1988, αγόρασα ένα μεγάλο στρατιωτικό ποδήλατο.

-Διαβάζετε;
-Ναι, έφερα πολλά βιβλία μαζί μου στην Κύπρο, από τους αγαπημένους μου συγγραφείς που είναι ο Ernest Hemingway και ο John Irving.

Επέλεξε την καριέρα αντί να κάνω οικογένεια, παιδιά

-Γιατί επέλεξε τη Στρατιωτική Σχολή της Νορβηγίας, το Πανεπιστήμιο Αμυνας της Νορβηγίας και τη Σχολή Πολέμου των ΗΠΑ, όπου λάβατε μεταπτυχιακό Στρατηγικών Μελετών;

-Όταν ήμουν 15-16 χρονών στο σχολείο είχα ξεκινήσει η φρουρά της νεολαίας, HomeGuard όπως το έλεγαν, κάποιες συμμαθήτριες μου είπαν ότι έκανε για μένα και πήγα. Μετά φοίτησα στη Σχολή των ΗΠΑ, για πρώτη φορά είχα γυναίκα στις ασκήσεις και ήταν υπέροχη εμπειρία. Γυρίζοντας έκανα αίτηση για τη Σχολή Στρατηγικών Μελετών. Η στρατιωτική μου καριέρα ξεκίνησε το 1979. Το άλλο μου πάθος ήταν να σπουδάσω στο πανεπιστήμιο γεωργία, αλλά έπρεπε να είχα εμπειρία, να είχα δουλέψει σε φάρμα, έτσι δεν μπόρεσα να εισαχθώ.

-Έχετε στο ενεργητικό σας μια διακεκριμένη καριέρα, με περισσότερα από 34 χρόνια εμπειρίας στρατιωτικής διοίκησης και διοίκησης προσωπικού σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

-Ναι, επέλεξε την καριέρα αντί να κάνω οικογένεια, παιδιά, διότι για να ανοίξεις ένα δρόμο πρέπει να θυσιάσεις κάτι. Πρέπει να εργαστείς με στρατηγική, να επιλέγεις όχι μόνο με την καρδιά θέσεις που μπορεί να μην είναι η πρώτη σου επιλογή, αλλά θα σου δίνουν την ευελιξία αργότερα. Στη ζωή πρέπει να έχεις στόχο. Όσο πιο ωριμής αποφασίζεις τι θέλεις, τόσο πιο εύκολο θα είναι να το πετύξεις.

-Ήταν δύσκολος ο δρόμος σας;
-Για να είμαι ειλικρινής ήταν δύσκολος ο δρόμος για να φτάσω σε αυτή τη θέση, πάλεψα για πολλά χρόνια. Πρέπει να σκεφτείς με στρατηγικό τρόπο, να ξέρεις τι θέλεις. Από πολύ νωρίς σκεφτόμουν δυο σκαλιά πιο πέρα του τι θέα ήθελα και τι χρειαζόταν να κάνω για να το πετύξω, τι προσόντα έπρεπε να είχα. Οι γυναίκες έχουν την τάση να επιλέγουν με την καρδιά κάποιες φορές αντί με το μυαλό. Προσπάθησα να λειτουργήσω διαφορετικά.

-Αποτύχατε σε κάτι στη ζωή σας;
-Βέβαια, δεν θα είσαι καλός ηγέτης αν λες ότι κάνεις τα πάντα σωστά. Βέβαια απότυχα, πήρα λάθος αποφάσεις, αλλά έμαθα από αυτές. Όταν είσαι σε αποστολή και είναι αυτό που μου αρέσει πάρα πολύ, πρέπει να παίρνεις αποφάσεις και βλέπεις αμέσως το αποτέλεσμα. Στο σπίτι παίρνεις αποφάσεις αλλά δεν βλέπεις αποτέλεσμα προτού βρεθείς σε μια νέα θέση, γι' αυτό ξεκίνησα νωρίς τις αποστολές διότι ήθελα άμεσα ανταπόκριση σε αυτό που κάνω.

Οι γυναίκες έχουν ρόλο να διαδραματίσουν στην εξεύρεση λύσης

-Σε μια στρατιωτική θέση μια γυναίκα μπορεί να δώσει μια άλλη προοπτική;

-Ναι, αυτό είναι καλό και σημαντικό. Πολλές φορές έχουμε ως γυναίκες διαφορετικές αξίες από τους άντρες για κάποια πράγματα και αυτό αντικατοπτρίζεται στον τρόπο που ηγείσαι. Γι' αυτό είναι καλό στο στρατό να είναι και τα δύο φύλα. Σε κάποιες αποστολές χρειάζονται οι γυναίκες, για παράδειγμα όταν υπηρετούσα στο Αφγανιστάν, όταν ήμουν με τη στολή, είχα πρόσβαση στο 100% του πληθυσμού, οι άντρες με στολή είχαν πρόσβαση μόνο στο 50% διότι δεν μπορούσαν να μπουν σε ένα σπίτι με γυναίκες. Γι' αυτό είναι σημαντικό να υπηρετούν και γυναίκες. Στην Αφρική το ίδιο.

-Υπηρετήσατε σε πολυεθνικές στρατιωτικές επιχειρήσεις, στη Σαουδική Αραβία κατά τη διάρκεια της επιχείρησης Καταγίδα της Ερήμου το 1991, στην Αποστολή Σταθεροποίησης του ΝΑΤΟ (SFOR) στα Βαλκάνια και στη Διεθνή Δύναμη Αρωγής για την Ασφάλεια του Αφγανιστάν (ISAF).

-Ναι, όταν ηγείσαι σε τέτοιες αποστολές πρώτα από όλα μαθαίνεις την άλλη κουλτούρα, συνεργάζεσαι με άλλες εθνικότητες, βλέπεις κάποιες φορές το πρόσωπο του πολέμου και συνειδητοποιείς πόσο τυχερή είσαι που κατάγεται από μια χώρα που ζει στην ειρήνη και βλέπεις τις αντιθέσεις της ζωής. Έπρεπε να πάρω σημαντικές αποφάσεις που έχουν

κάνουν κάποιες στιγμές μεταξύ της ζωής και του θανάτου. Όλη αυτή η εμπειρία με έχει κάνει αυτό που είμαι σήμερα, με θετικό και αρνητικό τρόπο.

-Όταν εξοικειωθείς με τον θάνατο, αλλάζει η θεώρησή σου για τη ζωή;

-Ναι, όταν είσαι στο στρατό πολλές φορές βιώνεις τραγωδίες και βλέπεις ότι δεν υπάρχουν νικητές, αλλά όλοι χάνουν. Ως στρατιωτικοί αφιερώνουμε τη ζωή μας στις αποστολές που μας στέλνει η χώρα μας.

Η κυβέρνηση της Νορβηγίας έδωσε τη δυνατότητα στα Ηνωμένα Έθνη να με χρησιμοποιήσει.

-Υπηρετήσατε στη Βοσνία, βλέπετε κάποιες ομοιότητες με την Κύπρο;

-Όχι, στη Βοσνία ήταν μια πολύ δύσκολη αποστολή, έβλεπες κόσμο να σκοτώνεται καθημερινά δίπλα σου, το 1992-95 ήταν σκληρή εποχή και δεν μπορού να τη συγκρίνω με εδώ. Ίσως έγιναν αυτά το 1974 αλλά δεν ήμουν εδώ. Είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα η Βοσνία για σας. Σήμερα στον τομέα 4, Κροάτες, Σέρβοι και Βόσνιοι δουλεύουν μαζί ενώ πριν 20 χρόνια σκότωνε ο ένας τον άλλο. Στον τομέα 1 εδώ στην Κύπρο έχουμε στρατιώτες από την Αργεντινή και το Ηνωμένο Βασίλειο που εργάζονται μαζί. Αυτό μπορεί να στείλει ένα μήνυμα στους Κυπρίους ότι άνθρωποι που πολεμούσαν ο ένας τον άλλο μπορεί να τα βρουν και να δουλεύουν μαζί. Δεστέ τη Νότιο Αφρική, η ίδια κατάσταση κι εκεί.

-Πρέπει να ξεχάσουν το παρελθόν ή να συγχωρέσουν ο ένας τον άλλο;

-Πρέπει όλη η χώρα να εμπλακεί στη διαδικασία, οι γυναίκες, οι ΜΚΟ, όχι μόνο οι πολιτικοί. Ο κόσμος είναι ο παράγοντας που οδηγεί. Κατάγομαι από μια πολύ δημοκρατική χώρα. Στην Κύπρο βρίσκεις πολύ κόσμο που είναι ενήμερος. Η Κύπρια γυναίκα πού είναι;

-Οι γυναίκες μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο;

-Ναι, είστε το 50% του πληθυσμού της χώρας, αλλά δεν σας βλέπω να παίρνετε τη ζωή στα χέρια σας, να απαιτείτε, να διαμαρτυράστε. Δεν προσπαθώ να σας προτρέψω να κάνετε επανάσταση, αλλά αν είμαι σήμερα σε αυτή τη θέση είναι διότι ήμουν στην πρώτη γραμμή, αγωνίστηκα για τα δικαιώματά μου. Πρέπει ο κόσμος και από τις δύο πλευρές να συναντιέται, να μιλούν. Γίνονται κάποιες προσπάθειες. Αν δείτε στα Βαλκάνια ήταν οι γυναίκες από τις δύο πλευρές που μιλούσαν μεταξύ τους.

-Τι πήρατε από όλη αυτή την εμπειρία ως άνθρωπος;

-Πάρα πολλά, πρώτα από όλα έκανα φίλους ζωής, είναι πολύ ωριμής για μιλήσω για την Κύπρο, αλλά από τις άλλες αποστολές είδα τη σπουδαιότητα του να είσαι εντίμος, ευθύς, να βάζεις όρια, να δίνεις στον κόσμο προκλήσεις. Είδα ότι ο δικός μου δικαίωμας τρόπος δεν είναι πάντα ο σωστός. Υπάρχουν πολλοί τρόποι από διάφορες κουλτούρες για να πετύξεις ένα στόχο. Αυτό είναι το πιο σημαντικό που παίρνετε όταν είσαι στο εξωτερικό.